

บทคัดย่อ

การศึกษารูปแบบการคัดแยกมูลฝอยที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ดำเนินการศึกษาในประเด็นหลักคือ การคัดแยกมูลฝอย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคของการคัดแยกมูลฝอย และหารูปแบบการคัดแยกมูลฝอยที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือบุคลากรในโรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ คือ ครูและเจ้าหน้าที่ นักเรียน แม่บ้านผู้ประกอบการร้านอาหาร ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนจำนวน 192 คน รวมทั้งใช้แบบบันทึกการสังเกต และแบบสำรวจข้อมูล เพื่อทำการบันทึก และสำรวจสภาพความเป็นจริงในการจัดการมูลฝอย นำข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบบันทึกการสังเกต และแบบสำรวจข้อมูล มาทำการวิเคราะห์ค่าทางสถิติของตัวแปร ที่ศึกษาโดยการคำนวณ ค่าสถิติพรรณนา คือ จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

จากการศึกษาพบว่าประเด็นปัญหาหลักที่เกิดขึ้นในระบบการคัดแยกมูลฝอยของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต มี 3 ประเด็น ได้แก่ 1) โรงเรียนไม่มีระบบคัดแยกมูลฝอย, 2) ไม่มีถังรองรับมูลฝอยสำหรับแยกประเภท ส่งผลให้ประชากรทั้งหมดในโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญ และไม่ตระหนักถึงความจำเป็นในการคัดแยกมูลฝอย , 3) นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ทิ้งมูลฝอยลงถังรองรับมูลฝอยเนื่องมาจากความมั่งงายในการทิ้งมูลฝอย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบการคัดแยกมูลฝอยที่เหมาะสม สำหรับโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต คือให้แบ่งประเภทของมูลฝอยออกเป็น 5 ประเภท ตามลักษณะการเกิดมูลฝอย คือ 1) มูลฝอยที่สามารถนำมารีไซเคิลได้ แบ่งเป็น กระดาษ ,วัสดุอุปกรณ์สิ่งเหลือใช้จากสำนักงานจากการเรียนการสอน , 2) มูลฝอยที่สามารถนำมารีไซเคิลได้แต่รับเฉพาะขวดน้ำ, 3) มูลฝอยทั่วไป เช่น ถูพลาสติก เปลือกลูกอม ถูขนม โฟม ฟอยล์ , 4) มูลฝอยที่ย่อยสลายได้ เช่น อาหาร ผักผลไม้ , และ 5) มูลฝอยอันตราย เช่น ปากกาเคมี กระป๋องสี แบตเตอรี่ หลอดฟลูออเรสเซนต์ พร้อมทั้งได้จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจำนวน ขนาด ประเภท และบริเวณที่ควรจัดวางถังรองรับมูลฝอยของแต่ละอาคาร สถานที่ ตามประเภทและปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้เสนอให้โรงเรียนจัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติการด้านการจัดการมูลฝอย ให้มีการแต่งตั้งครูและบุคลากรเพื่อปฏิบัติหน้าที่ด้านการจัดการมูลฝอย จัดทำโครงการคัดแยกมูลฝอยในโรงเรียน ติดตามประเมินผลและจัดทำแผนงานในการพัฒนานักเรียนด้านการคัดแยกมูลฝอยให้ถูกต้อง ซึ่งการดำเนินการจัดการมูลฝอยควรมาจากความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย

Abstract

This survey research aims to study in current situation, problem, and obstacle of solid waste segregation system in Suankularb Wittayalai Rangsit School, Pathumthani province, and to make suggestions for appropriate waste segregation system in studied area. The studied population was 192 persons which defined to three groups consisted of teacher and officer, student, and food seller. The data was collected by survey, interview, and observation and then was statistically analyzed.

Three major issues of waste segregation system in Suankularb Wittayalai Rangsit School were found. Firstly, waste segregation system wasn't set up. Secondly, the bin wasn't classified for each type of generated solid waste as a consequence of population's disregarding in source separation. Thirdly, the most of students did not dispose the garbage into the bin because of their carelessness.

Appropriate solid waste segregation system suggested from this research was to classify waste to 5 types according to the amount and type of generated waste in the school. The classification of waste types consisted of: 1) recyclable waste e.g. paper, can, scrap from usage in classrooms; 2) plastic bottle; 3) general waste e.g. plastic bag or packaging contaminated with food, foam, foil; 4) biodegradable waste e.g. food, fruit and vegetable; and 5) hazardous waste e.g. chemical pen, painting color, battery, and fluorescent. The amount, type, size, and location of proper solid waste container were also recommended. In order to improve solid waste segregation system in Suankularb Wittayalai Rangsit School, policy, action plan, and operational guidelines for solid waste segregation as well as solid waste management committee should be set up under cooperation.